

Baluwa ya Kabili yandikigwe na Petulo

Ulongozi

Baluwa ya kabili ya Petulo yokoneka yandikigwa na mtumigwa Petulo, lakini wanhu oifunza mbuli mna izisiku zino olonga siyo kweli. Yodahika kamba munhu iyagwe kandika kwa mbuli ya Petulo. Mwandikaji kolonga kamba kawona kwa meso gake ugima wa Yesu viyakalile hano mwiisi na kalonga mbuli ya Yesu kugaluka kihanga (Sula ya 1:17-18). Kamba Petulo iyo yandike baluwa ino avo kayandikila ako Lumi behibehi ya mwaka wa 65 mbaka 67 toka kuvumbuka kwa Kilisito, yang'hali hanakufa. Vivija Petulo kolonga ino baluwa yake ya kabili toka viyandike baluwa ya ichanduso ya Petulo (Sula ya 3:1). Baluwa ino kawandikila wanhu wose wamtogole Yesu.

Petulo kandika baluwa ino ili kuwagela moyo wanhu wamtogole Yesu wakale ugima unogile na kuwazuma mbuli ya wafundiza wa uvizi (Sula ya 2). Kowagela moyo sikuwawatonge wanhu olonga Yesu kokawa kubwela. Lakini kolonga Imulungu hakawa bule ila kolonda kila munhu yakomboligwe (Sula ya 3:8-9). Kino acho kilamuso cha siye kukala ugima unogile (Sula ya 3:14).

Mbuli zili mkitababu

Petulo koitambula mwenyego na kowatambula wasomaji zake (Sula ya 1:1-2).

Abaho kowakumbusa wakale ugima unogile kwavija Imulungu katutenda tudahe (Sula ya

1:3-21).

Abaho kowazuma mbuli ya wafundiza wa uvizi na choni chonda kilawilile ako kuuhelelo kwa wafundiza awo wavizi (Sula ya 2:1-22).

Abaho Petulo komambukiza kwa kuwagela moyo wanhu wantogole Yesu wakale ugima unogile na waitande mbuli ya kubwela kabili kwa Yesu (Sula ya 3:1-17).

¹ Niye Simoni Petulo, namsang'hanaji na mtumigwa wa Yesu Kilisito, nowandikila mweye mugweleligwe tamanilo dinogile ng'hani kamba ditugweleligwe siye kubitila kunoga kwa Imulungu wetu na Mkombola wetu Yesu Kilisito.

² Ng'hekewa na tindiwalo vimeme ng'hani kumwenu, kwa nzewele ya Imulungu na Yesu Mndewa wetu.

Mukemigwa na Imulungu na musaguligwa

³ Kwa udahi wa Imulungu katugwaa kila kinhu kitulonda muugima wetu wa kutenda goyolonda, kubitila kumjuwa kwetu heyo yatukemile tuwe na fungu muukulu wake na ganogile gake.

⁴ Avo katugwaa nhunza zinogile ng'hani ziyatulongele kotugwaa, ili kwa nhunza zizo muwe na moyo kamba wake, na sikumukale kwa kusulukila gehile geli mwiisi.

⁵ Avo kwa kilamuso acho, wambeni kongeza kutenda ganogile mditamanilo jenu, na mna ukutenda ganogile yongezeni kujuwa ganogile,

⁶ na mna ukujuwa ganogile yongezeni kuingoza wenyego na mna ukuilingoza wenyego yongezeni kufunga umoyo na mna ukufunga umoyo yongezeni kutenda ga Imulungu,

⁷ na mna ukutenda ga Imulungu yongezeni moyo unogile kwa waenu wantogole Yesu na mna umoyo unogile kwa waenu wantogole Yesu yongezenu unogelwa.

⁸ Kamba mokuwa mumema vinhu vose avo, honda muwe wanyeke ila modaha kutenda ganogile mna ukumjuwa Mndewa wetu Yesu Kilisito.

⁹ Lakini kamba munhu yoyose kabule vinhu avo, kamba msuwameso na hadaha kulola kutali, na kaisemwa kamba kasunhigwa nzambi zake za umwaka.

¹⁰ Avo ndugu zangu, wambeni ng'hani kutenda lukemo mukemigwe na Imulungu na kusaguligwa kwenu kamba kinhu cha ukweli. Kwavija kamba mwahatenda mbuli azo hamugwa ng'oo.

¹¹ Abaho motogoleligwa ng'hani kwingila muundewa wa milele wa Mndewa wetu na Mkombola wetu Yesu Kilisito.

¹² Avo nogendelela kuwakumbusa mbuli zino siku zose, hata kamba mumala kuzijuwa na moga-gamala muikweli imuibokele.

¹³ Nokona vinoga ng'hani, niwakumbuseni mbuli zino, ning'hali na lukuli luno,

¹⁴ kwavija nojuwa nammabehi kufa na kululeka lukuli luno, kamba Mndewa wetu Yesu Kilisito viyanilongele kunze kunze.

¹⁵ Avo, nowamba ng'hani ili nahafa mudahe kukumbuka mbuli zino siku zose.

Siye tuwone ukulu wa Kilisito

¹⁶ Vituwafundizeni mbuli ya ukulu wa kwiza kwa Mndewa wetu Yesu Kilisito, hatutamanile

simo zitungigwe na wanhu, siye tuwona ukulu wake kwa meso getu wenyego.

¹⁷ Siye tukala baho kipindi viyabokele kutegelezigwa na ukulu kulawa kwa Imulungu Tata, sauti viimwizile kulawa kwa Imulungu yeli na Ukulu Ng'hani, ilinga, “Ino iyo mwanangu inimnogela, ninogelwa nayo.”

¹⁸ Siye wenyego tuihulika sauti ayo ilawile kuu-linga vitukalile hamoja nayo kulugongo lung'ala.

¹⁹ Avo mbuli za watula ndagu wa Imulungu zilagusigwa goya kumwetu, na motenda goya mwa-hazigoga, kwavija ziigala na taa ikwaka mdiziza mbaka imitootondo na mulenge wa nhondo za imitondo omwemwesa mmizoyo yenu.

²⁰ Kubanza gose, mujuwe kamba kuduhi mtula ndagu wa Maandiko Gang'alile yalongile mbuli za ulaguzi kwa kulonda mwenyego.

²¹ Kwavija kuduhi usenga wa ulaguzi ulawa kwa munhu, lakini munhu kolonga gaja galawile kwa Imulungu kwa kulongozigwa na Loho Yang'alile.

2

Wafundiza wa uvizi

¹ Kukala na watula ndagu wa uvizi kwa wanhu, na vivija olawilila wafundiza wa uvizi kumwenu. Wanhu awo owafundiza kwa kinyelegezi malagizo ga uvizi gogala ubanzi, na ga kumulema Mndewa yawakombole, avo wao oigalila wenyego kubanangigwa kwa kusinhukiza.

² Wanhu wengi okweleleza mbuli zao zigela kinyala, na kwa sama ya hewo wayagwe oibeza Nzila ya Ukweli.

³ Kwa kusulukila kwao kwihile opata vinhu kwa kuwafundiza mbuli za uvizi. Nhaguso yao yabaho toka mwaka na heyo yowabananga kameso.

⁴ Kwavija Imulungu hawonele bazi wasenga wa kuulanga watendile nzambi, lakini kawapigisila hanhu ha kugaya ako wagodekigwa minyololo mdiziza obeta siku ya Nhaguso.

⁵ Imulungu hayonele bazi isi ya umwaka, kagala galika ya mazi mwiisi ya wanhu hawamtonga, lakini kamuhonya Nuhu yawapetele wanhu wataende gamnogele Imulungu, na vivija kawahonya wanhu saba wayagwe.

⁶ Imulungu kawatagusa wanhu wa mabuga mabili ga Sodoma na Gomola, na kawasakaza wanhu wose kwa moto, na kawatenda wawe kilaguso kwa kija chonda kilawilile kwa wanhu hawamtonga Imulungu.

⁷ Kamuhonya Lutu munhu yanogile, yanyunyuwale kwa gehile gasang'hanigwe na wanhu awo wehile,

⁸ munhu ayo yanogile kakala konyunyuwala ng'hani kila siku viyone na kuhulika gehile gasang'hanigwe na wanhu awo wehile.

⁹ Kamba vino vivo ili, avo Mndewa kojuwa vonda yawahonye mna ukugezigwa kwao wanhu omtegeleza, na kojuwa vonda yaweke wanhu otenda gehile mna ukubanangigwa mbaka siku ya nhaguso.

¹⁰ Ng'hani ng'hani wanhu waja okweleleza vizi sulukila ng'huli zao na oubeza udahi wa Imu-

lungu.

Wanhu awo wavizi na oitapa, hawadumba kuviliga vinhu ving'ala viumbigwe vili ako kuulanga.

¹¹ Lakini hata wasenga wa kuulanga, hamoja wana udahi na nguvu kubanza awo iwafundiza wa uvizi, hawalava vitala na kuwaliga mgameso ga Mndewa.

¹² Lakini wanhu awo oliga kila kinhu hawakijuwile. Wanhu awo waigala na wanyama otenda bila kugesha oleligwa abaho ogogigwa na kuchinjigwa, avo nao obanangigwa kamba wanyama.

¹³ Olihigwa magayo kwa magayo gawatendile. Onogelwa kutenda chochose kihile mgameso ga wanhu. Wanhu awo ogela kinyala vonda wakale mna zinyimwilinyimwili zenu kuno odeng'helela nzila zao zihile.

¹⁴ Meso gao gamema ugoni, na hawaleka kutenda nzambi. Owalongoza wanhu wanyolile mbaka kuna imitego ya gehile, magalu wa kusulukila vinhu, wagakalila makungu ga Imulungu.

¹⁵ Waileka nzila igoloke, wapotela na kukeweleleza nzila yaikweleleze Balaamu, mwana wa Beoli ija yanogelwe kupata fungu kwa kutenda gehile,

¹⁶ na kazumigwa kwa nzambi zake. Kihongwe halongaga, kalonga kamba munhu na kaukimila ubozi wa mtula ndagu ayo.

¹⁷ Awo wafundiza wa uvizi waigala na nzasa zinyalile, na kamba kungugu dihembelusigwa na beho. Ziza baho hanhu hao hakukala hawekiligwe na Imulungu.

¹⁸ Olonga mbuli za kuitapa na za kibozi, kwa kusulukila kwihile kwa ng'huli, owahonza wanhu waja wasongile kuinega na waja okala kwa kutenda gehile.

¹⁹ Owalongela wanhu olekesigwa, akuno wao wenyego watumwa wa gehile, kwavija munhu kokuwa mtumwa kwa kinhu chochose kimtawala.

²⁰ Kamba wanhu awo wakala wahonyeke na gehile geli mwiisi gagalaga ubananzi kwa kumjuwa Mndewa wetu na Mkombola Yesu Kilisito, abaho watogola kugogigwa kabili na kutawaligwa na gago gehile, kukimambukizo wanhu awo okwiha ng'hani kubanza aho haichanduso.

²¹ Vihanogile ng'hani kumwao wanhu awo sambu waijuwe nzila inogile kubanza kuijuwa abaho ogaleka malagizo gang'alile gawagweleligwe.

²² Kumwao wao ulonzi uno ulawilila, “Umbwa kabwelela kija kiyadekile mwenyego,” na ulonzi uyagwe “Nguluwe yasunhigwe kabwelela kuibulugiza mnhope.”

3

Siku ya kubwela Mndewa

¹ Ndugu zangu baluwa ino ya kabili kuwandikila. Mna zibaluwa zose mbili nigeza kuwatenda mugese goya kwa kuwakumbusa mbuli zino.

² Nolonda mukumbuke mbuli zilongigwe baho umwaka na watula ndagu wang'alile, na lagizo da Mndewa na Mkombola dimugweleligwe na watumigwa zenu.

³ Tanhu molondigwa mujuwe siku za uhelelo, olawilila wanhu otawaligwa kwa kusulukila gehile gao. Owazeha mweye,

⁴ kwa kuwauza, “Kakwahi ija yawalongele kokwiza? Toka kufa kwa wahenga zetu, kila kinhu cha vivija kamba viikalile baho kunaichanduso cha kulumbigwa kwa isi.”

⁵ Lakini wanhu awo oisemwa giladi baho umwaka kwa kulonga Imulungu kaumba ulanga na isi. Isi ilumbigwa kulawa mgamazi na kwa mazi.

⁶ Vivija kwa mazi gago, isi ya umwaka ikululigwa na kunangigwa.

⁷ Lakini ulanga na isi ya sambu vikigwa goya kwa mbuli iija ya Imulungu ili vibanangigwe kwa moto. Vikigwa kwa siku ija wanhu hawamtegeleze Imulungu vonda watagusigwe na kunangigwa.

⁸ Ndugu zangu, sikumuisemwe kinhu kino, mgameso ga Mndewa siku dimoja sawa na miyaka magana longo, na miyaka magana longo sawa na siku dimoja.

⁹ Mndewa hakawa bule kutenda gaja gayawalongele kamba wanhu wayagwe viwogesa kokawa. Heyo kofunga umoyo mbuli yenu, kwavija halonda munhu yoyose yabanangigwe, lakini kolonda kila munhu yaleke nzambi zake.

¹⁰ Siku ya Mndewa yokwiza kamba mbavi. Siku dijo ulanga osegisigwa kwa mtigisiko mkulu, vinhu vose vili mumo haviwa baho kabili, nayo isi yosegisigwa hamoja na kila kinhu kili mgati yake.

¹¹ Kwavija kila kinhu chonangigwa, avo mweye molondigwa muwe wanhu gani? Molondigwa

mukale kwa kung'ala na kumtegeleza Imulungu,

¹² kipindi vimuibeta siku ya Imulungu na kuitenda ize himahima. Siku dijo ulanga olukuzigwa kwa moto, na vinhu vose vili mumo volumbuka kwa vuke.

¹³ Lakini siye tobetela kija kiyalongile Imulungu, kupata ulanga na isi ya sambu, kae ya wanhu otenda goyolonda Imulungu.

¹⁴ Avo ndugu zangu, kwavija mobetela vinhu avo, wambeni ng'hani sikumoneke na chochose kihile, hebu kitala chochose mgameso ga Imulungu na muwe na tindiwalo kumwake.

¹⁵ Molondigwa mujuwe kamba Mndewa kofunga umoyo kwavija kolonda wanhu wakomboligwe, kamba ndugu yetu Paulo vivija viyawandikile kwa nzewele iyagweleligwe na Imulungu.

¹⁶ Paulo kandika mbuli zizija mzibaluwa zake zose, kandika mbuli zino. Baluwa zake zina mbuli ziyagwe ndala kuzijuwa, na wanhu wayagwe wabozi na otanga tanga ofambula vihile kamba viwofambula vihile vifungu viyagwe va Maandiko Gang'alile. Avo oigalila magayo gao wenyego.

¹⁷ Avo, ndugu zangu, kwavija muzijuwa mwaka mbuli zino zose, mwinege sikumuzoligwe na gehile ga wanhu hawamtonga Imulungu na kuleka hanhu henu hakukalizigwa.

¹⁸ Lakini gendeleleni kukula mna ing'hekewa na kumjuwa Mndewa wetu na Mkombola wetu Yesu Kilisito. Ukulu uwe kumwake, sambu na siku zose! Ona.

Biblia Kikutu **The New Testament in Kutu**

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Kutu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

NT: © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word for the World; OT: © 2019 Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 6 May 2025

b3548da5-0b1c-5f8f-89e7-2d3bc2f58102